

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Církevní mateřská škola, Vítkova 12, Praha 8

Vítkova 12/15 186 00 - Praha 8 Karlín

Identifikátor školy: 600 000303

Termín konání orientační inspekce: 4. a 5. února 2003

Čj.:	010 0116/03-1029
Signatura:	oa8aw406

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Ve dvouřídni mateřské škole bylo v době inspekce zapsáno 42 dětí. Stanovená kapacita v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je 50 dětí. Věkové složení tříd je heterogenní. Tři děti mají odloženou povinnou školní docházku. Zřizovatelem mateřské školy je Provincie Kongregace Dcer Panny Marie Pomocnice. Právní forma je církevní organizace. Ředitelka školy Mgr. Janina Sachová byla do funkce uvedena jmenovacím dekretem ze dne 1. září 2001.

Mateřská škola pracuje podle vlastního zpracovaného projektu, jehož cílem je zajištění všestranné péče dětem. Při loňských povodních byla budova školy zaplavena a následky poškození se dosud odstraňují.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Vzdělávací práci mateřské školy zajišťují čtyři učitelky včetně ředitelky školy a pomocná vychovatelka, která zde vykonává pouze poloviční pracovní úvazek. V době inspekce byla dlouhodobá neschopnost jedné z učitelek řešena dočasně prodloužením polovičního úvazku vychovatelky. Tři z učitelek splňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti, čtvrtá učitelka ji svým vzděláním nenaplnuje, avšak svým přístupem k práci a zájmem se jí daří tento nedostatek kompenzovat. Pomocná vychovatelka studuje VOŠ ve Sv. Janu pod Skalou. Věkové složení pedagogického sboru má mimořádné předpoklady pro přijímání současných tendencí předškolní výchovy. Také zájem o odborné semináře a přenos poznatků je pro pedagogický proces přínosem. Vzhledem k věku a krátké době praxe však u některých učitelek dosud chybí dostatečná zkušenost.

Ředitelka školy ve vedení učitelek vychází z vlastní odborné erudovanosti a z vědomí společného poslání. Opírá se o vzájemné dobré vztahy na pracovišti a usiluje o pozitivní motivaci všech zaměstnanců. Jejím poradním orgánem jsou pravidelné a velmi časté pedagogické rady. Zápisy z těchto rad dokumentují spíše řešení problémů organizačních, méně pozornosti se věnuje rozboru nedostatků v pedagogické práci a následným opatřením. Součástí pedagogických rad je péče o rozvoj osobnosti učitelek v souladu s učením Dona Bosca, z jehož zkušeností chtějí při výchově dětí vycházet. Plán kontrolní činnosti není zpracován, hospitační činnost není cílená. Kontrolní systém ředitelky využívá při přijímání nových učitelek tříměsíční zkušební doby, ve které si ředitelka ověřuje jejich způsob práce. Písemné záznamy z hospitací mají popisný charakter, většinou bez závěru a doporučení. Pohospitační rozborová činnost ředitelky převážně hodnotí vzdělávací práci pozitivně, což je sice pro učitelky motivující, ale nepřináší to kvalitativní posun. Hodnocení pedagogického procesu ani učitelek se písemně nezpracovává. Evaluaci se pedagogický sbor s ředitelkou věnuje při rozboru společných akcí (výletech, návštěvách) a zpětné reflexe využívá pro další plánování. Neaprobovaným učitelkám není věnována cílená péče, avšak podmínky pro další vzdělávání

pedagogů jsou velmi dobré, včetně účasti na odborných seminářů ve VOŠ ve Sv. Janu pod Skalou, Křesťanské pedagogicko-psychologické poradně i Pedagogických centrech. Pro samostudium připravuje ředitelka publikace vydavatelství Portál. Všechny učitelky projevují živý zájem o další vzdělávání, účast vychází více z jejich zájmu než z potřeb školy.

Kritéria hodnocení učitelek nejsou dosud zpracována.

Organizační struktura je dána Organizačním řádem, Školním řádem, Vnitřním a Pracovním řádem. Všechny materiály jsou zpracovány funkčně, promyšleně a svědomitě. Povinnosti zaměstnanců jsou jasně vymezeny. Kompetence v oblasti řízení vykonává ředitelka sama, zástupkyně není stanovena. V případě nepřítomnosti ředitelky řeší případné problémy zřizovatel, který sídlí v téže budově.

Informační systémy vnitřní a vnější jsou standardního charakteru a vyhovují dobře svému účelu. Ředitelka předává informace zaměstnancům vzhledem k prostorovému řešení tříd převážně osobně, porady organizuje s pravidelnou týdenní frekvencí.

Zvláštní pozornost je věnována spolupráci s rodiči, na kterou jsou zaměřeny i cíle školního programu. Informativní nástěnky sdělují obsah výchovně vzdělávací práce, prezentují práce dětí, organizační akce a linii zaměření školy v kontextu s historickými prameny (Výchovný systém Dona Bosca). Pro rodiče a děti jsou s měsíční frekvencí pořádány společenské akce, ve kterých se v souladu s tradičními svátky aktivně účastní, ať už formou besídek či tvořivých dílen. Pro zvýšení odborných znalostí rodičů organizuje ředitelka školy přednášky z oboru psychologie a nabízí k dispozici literaturu vydavatelství Portál. Rodiče se mohou angažovat na životě školy vyjádřením svých přání a připomínek v dotaznících.

Personální podmínky mají velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Církevní mateřská škola je umístěna v historické budově karlínské oblasti spolu s Dívčí katolickou školou. V době povodní bylo přízemí i nově upravená zahrada zcela zaplavena a dodnes v budově probíhají rekonstrukce. Ředitelka školy velice ocenila přístup dobrovolníků, rodičů i Městské části, neboť jejich přičiněním a pomocí se podařilo už v průběhu září odstranit nejhorší poškození a od října mohla být mateřská škola v provozu. Také dary českých i zahraničních sponzorů obohatily možnosti a vybavení školy. V současné době provoz probíhá v obou třídách, které jsou dostatečně prostorné pro hry a činnosti dětí. Pohybové činnosti vykonávají děti ve třetí společné místnosti, k tomuto účelu určené. Přilehlá chodba slouží současně jako funkční šatny. Sociální zařízení obou tříd jsou po rekonstrukci a plně vyhovují současným požadavkům. Vybavení tříd se značně zlepšilo, prostor je cíleně členěn do hracích koutků, které dobře podněcují hry a činnosti dětí. Nábytek je částečně obnoven, ale i starší je funkční. Pouze velikost židlí nezohledňuje rozdílnou výšku dětí. Dětské výtvarné práce vkusně dekorují stěny chodeb, ve třídách je jich ale užito už méně. Hračky i pomůcky jsou zastoupeny v dostatečné míře, ředitelka dbá na jejich inovaci. Učitelky mají k dispozici hudební nástroje a reprodukční techniku. Dětská i odborná knihovna je dobře vybavena, náměty jsou v souladu s posláním církevního zařízení. Značných změn k lepšímu doznala školní zahrada, která je nově upravena a dobře vybavena novými herními prvky.

Přidělené finanční prostředky na materiálně technickou oblast jsou efektivně využívány, ředitelka sleduje funkční formy použití.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program navazuje na plány z minulých let, které se už přibližují formě nového Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Stanoveným cílem je „pomáhat si navzájem k vlastnímu sebepřijetí a přijetí druhých v jejich jedinečnosti a důstojnosti“. Koncepce školy tak respektuje pedagogické zásady Dona Bosca, kterými jsou laskavost, důvěra, láska, radost a osobní příklad vychovatele. Tématem pro letošní rok je Výprava do lesní říše. To je rozpracováno do měsíčních témat a podtémat. Plánování je pro obě třídy jednotné, obsah činností volí učitelky podle svého uvážení. Školní program je už v souladu s oblastmi Rámcového vzdělávacího programu, s jeho stanovenými cíli a kompetencemi. Kromě těchto plánů je zpracován plán náboženské výchovy, k jehož naplňování přikročují učitelky citlivě podle potřeb a úrovně znalosti jednotlivých rodin.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu mateřské školy je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace je vedena na předepsaných formulářích. Nedostatky byly v průběhu inspekce s ředitelkou školy prodiskutovány, vzhledem k následkům povodní jsou některé materiály v současné době obnovovány.

Analýza výsledků práce mateřské školy se provádí spíše ústně, písemné zpracování v časových obdobích s uplatněním přijatých opatření se dosud nerealizuje. Účinnost zpětných vazeb kontrolního systému je nižší.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní činnosti

Spontánní činnosti byly sledovány u učitelky bez odborné a pedagogické aproby. Byla patrná její dobrá připravenost na práci a schopnost motivovat děti. Neměla problémy s uplatněním přirozené autority a uměla využívat své individuální znalosti dětí k získání jejich důvěry. Nově uspořádané členité hrací koutky dobře napomáhají rozvoji spontánních aktivit. Děti mají k dispozici dostatečné množství volně dostupných hraček, volí si místo ke hře a mohou plně využívat prostoru. Sledované činnosti byly organizovány promyšleně, v příjemné klidné atmosféře. Přístup učitelky byl vlídný a velmi přirozený. Časový prostor byl dostatečně využit, děti se sdružovaly ve hře do skupin a komunikovaly spolu bez známek konfliktů. Častá byla volba výtvarných prací a konstruování, méně často děti volily námětové hry. Své stavby si děti mohly ponechat do příštího dne. Jejich činnosti směřovaly k danému aktuálnímu tématu a děti je prožívaly. Učitelka rozvíjela jejich řečový projev, sama si počínala partnersky, přistupovala k dětem s empatií. Hodnotila je pozitivně, chválila je však spíše obecně, hodnocení směrem k možnostem dětí bylo méně časté. Věkově smíšené seskupení dětí podporovalo rozvoj sociálních vztahů. Věková diferenciací nároků na děti při hře se uplatňovala v připravené nabídce her.

Řízené činnosti

V návaznosti na své vzdělávací cíle a s preferencí rozvoje sociálních zkušeností zařazují učitelky pravidelně ranní komunitní kruhy. U aprobované učitelky bylo úkolem posilovat citové ladění a prosociální postoje, což se jí zprvu dařilo u většiny dětí plnit. Později však bylo soustředění dětí narušeno negativními projevy několika chlapců, kteří nereagovali na pokyny

učitelky. Byla tak omezena i možnost řečového projevu dětí. U neaprobované učitelky bylo úkolem ranního kruhu rozvíjení mravního vnímání v souvislosti s obsahem náboženské výchovy. Vyprávěný příběh dětí vyslechly a dílčím způsobem pochopily. Současně se učitelka snažila zdokonalovat komunikativní dovednosti dětí, kladené otázky však nebyly vždy dostatečně promyšlené.

Úroveň pohybových dovedností byla při inspekci ověřena v obou třídách hospitací u všech přítomných učitelek. Metodicky správně sestavené cvičení dětí uspokojovalo. Učitelky se snaží zařazovat i méně obvyklé pohybové hry, dávají dětem možnost výběru. Cvičení bylo efektivní, motivace většinou účinná. Nedostatkem opět byl nevyřešený problém několika nezadaptovaných dětí, které se odmítaly zapojit a naopak svými agresivními postoji znemožňovaly učitelce její vedení.

Dobré výsledky byly zjištěny v integrovaných činnostech, které navazovaly na stanovené týdenní téma. Učitelka úspěšně motivovala děti a při výtvarné práci se snažila o rozvoj představitivosti a tvořivosti. Průběžně děti povzbuzovala pochvalou a posilovala jejich sebedůvěru.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Pohybovému rozvoji věnují učitelky dostatečnou pozornost, psychomotorická koordinace dětí má dobrou úroveň, děti pohyb uspokojuje. K sebeobslužným dovednostem jsou děti vedeny, na přípravě stolování se částečně podílejí. Mají zaveden pitný režim. Starší děti umějí užívat příbor. Úroveň kulturně-společenských a hygienických návyků dětí většinou odpovídá jejich věku. Vzájemnou komunikaci a vztahy pěstují učitelky prostřednictvím komunitních kruhů. Jazykové a řečové dovednosti dětí jsou rozdílné úrovně, některým dětem dělá vyjadřování problémy. Také byly v některých případech shledány vady výslovnosti. Ředitelka školy v současné době dokončila kurz logopedie a v návaznosti na klinického logopeda s dětmi výslovnost procvičuje. Myšlenkové operace dětí se v průběhu pozorování pohybovaly spíše v rovině konkrétně-názorné. Rozvoj fantazie podněcují učitelky v tvořivých výtvarných činnostech, jejich výsledky jsou dokumentovány ve výzdobě. Dramatické prvky zařazují učitelky průběžně do své výchovně-vzdělávací práce.

Pro spontánní činnosti jsou vlivem podnětného prostředí vytvořeny velmi dobré předpoklady. Učitelky v nich respektují individuální potřeby dětí, které se touto cestou daří naplňovat. Menší úspěšnost dosahují v řízených činnostech, kde různá úroveň adaptability dětí spolu se specifiky jejich chování vyžadují náročné metody pedagogického vedení. Výchovně-vzdělávací práce je také dílem ovlivněna sociodemografickými podmínkami.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení se shodují s údaji ve Zřizovací listině školy.

Mateřská škola se zaměřuje především na spolupráci s rodiči. Ředitelka školy jim vychází vstříc poskytovanými konzultacemi, odbornými semináři a i osobní návštěvou v domovech dětí. Tyto aktivity jsou vhodné zvláště z důvodu vysokého procenta neúplných rodin ve zdejší lokalitě.

Škola dále úzce spolupracuje s Křesťanskou pedagogicko-psychologickou poradnou, která poskytuje ochotně své služby, s VOŠ ve Sv. Janu pod Skalou a ostatními církevními mateřskými školami v České republice i zahraničí.

Pro děti poskytuje církevní mateřská škola i některé zájmové aktivity, jako jsou kroužky keramiky, přírodovědy, šikovných rukou a angličtina. Všechny kroužky vedou učitelky a jsou dětem poskytovány zdarma.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 28. září 1992
2. Jmenovací dekret ředitelky školy z 1. září 2001
3. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 28454/01-21 ze 31. října 2001
4. Přehledy výchovné práce, docházky dětí pro školní rok 2002/03
5. Evidenční listy dětí pro školní rok 2002/03
6. Kniha úrazů
7. Hospitační záznamy, zápisy z pedagogických rad
8. Vnitřní směrnice, Organizační řád, Řád školy
9. Roční rámcový plán, plán náboženské výchovy
10. Záznamy o dětech

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou příznivě ovlivněny věkovým složením pedagogického sboru a zájmem a přístupem učitelek. Pozitivní je také možnost využití pomocné vychovatelky pro překrývání služeb učitelek a tím i předpokladu pro zefektivnění vzdělávací práce. Nedostatek odborné a pedagogické způsobilosti u jedné z učitelek se nepromítá do výsledků jejího působení. Ředitelka uplatňuje při vedení lidí své komunikační dovednosti a pro-sociální postoj. Na základě vlastní odborné fundovanosti zajišťuje velmi dobré podmínky pro další vzdělávání učitelek. Rezervy se projevují v kontrolní činnosti, kde snížená náročnost a nižší efektivita analytické činnosti ovlivňují úroveň pedagogického procesu. Materiálně-technické podmínky se velmi zlepšily jednak rekonstrukčními pracemi, jednak vybavením interiérů a nákupem hraček a pomůcek. Rozčlenění prostoru do hracích koutků a center aktivit pozitivně podněcuje činnosti dětí. Výrazné změny se projeví na školní zahradě, která je nově vybavena i upravena.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se ukazují snahy a zájem učitelek o zavádění nových forem práce. Pozitiva se projevují především v přístupu učitelek k dětem, respektování jejich potřeb a vzájemné interakci. Náboženská výchova je vedena citlivě a vychází z daných podmínek rodin. Nedostatky jsou ve schopnostech účinné motivace a aktivního zapojení dětí do činností.

Církevní mateřská škola plní své poslání. Ředitelka školy usiluje o úzkou spolupráci s rodinami dětí a snaží se jim být nápomocna svým poradenstvím. V práci mateřské školy je od poslední inspekce patrný kvalitativní posun.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

**Školní
inspektorka**

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Jindra Černá

J. Černá v. r.

V Praze dne 14. února 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. 2. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Janina Sachová

Janina Sachová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy MHMP – odbor školství	2003-03-10	710/03
Zřizovatel – Provincie Kongregace Dcer panny Marie Pomocnice	2003-03-10	711/03
Rada školy		

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky byly/nebyly podány